

[Steen.]

sig, sålænge vi taler om spørgsmålet i jævn almindelighed. Men hvis vi går lidt nærmere ind på det og stiller det sådan: Hvordan sikrer vi, hvem der er blevet en politisk gerning betroet, at det arbejdes, vi udfører, de resultater, vi arbejder med på og tilsidst ved vor tilslutning har et medansvar for, nu er således, at folket vil kendes ved dem som svarende til, hvad der på den almindelige valgrets valgdag, folketingsvalgdagen, med rette kan siges at have fundet udtryk som folkets ønske om, hvorledes tidens opgaver bør løses? Ja, så bliver det jo straks en lille smule sværere, så bliver det ligesom lidt mere kompliceret, og det gør det, fordi enhver valgdag indtil dette tidspunkt har sagt os, at folkets vilje ikke er nogen enhed, den er noget højest forskelligt, den er så modstridende, at det har resulteret i dannelsen af 7 partier. Ingen af dem har på valgdagen opnået flertal, og den opgave, der herefter er vor, er i fornødent omfang at samarbejde på dette grundlag og udnytte de muligheder, valgdagen har givet os. Erkendelsen heraf er en nødvendig forudsætning for, at vort politiske liv kan leves og den politiske gerning udføres af et folketing, der er valgt efter forholdstalsvalgmanen, således som det i grundloven er folket sikret med det formål, der har fundet sit udtryk i ordene om sikring af en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser blandt vælgerne.

Det er dette forhold, de tre største partier ligesom ikke rigtigt har villet eller kunnet affinde sig med, og så begynder man at lave om på valgloven med den nye bestemmelse, de tre partier har indført, og som vi ønsker ændret ved, at valgloven på dette punkt føres tilbage til sin tidligere affattelse. Formålet med de nye bestemmelser om, hvilke betingelser der skal opfyldes, for at et parti får andel i tillægsmandaterne i forhold til de stemmer, det opnår på valgdagen, kan ikke have været det, der efter grundloven er valglovens formål: at sikre en ligelig repræsentation. Det er tværtimod et forsøg på

at hindre det, og bestemmelserne har virket efter denne deres hensigt. Hvorfor har de tre partier nu indladt sig på noget sådant? Ja, jeg må jo holde mig til de noget varierende forklaringer, vi hidtil har fået.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller, der som indenrigsminister tog ansvaret for at gennemføre bestemmelserne, har gentagne gange her i tinget givet den forklaring, at han ønskede derved at bidrage til, at vi fik et arbejdsdygtigt folketing — han brugte ordet rigsdag, som det dengang hed. Nu er et folketing, der med fornøden dygtighed kan løse tidens opgaver, et ønske, vi alle deler; men det er ikke noget, der kan klares på valgloven, det kræver helt andre forudsætninger, nemlig politisk modenhed og tolerance, både i befolkningen og hos dens repræsentanter i denne sal. Iøvrigt vil jeg have føjet til, at der intet rimeligt grundlag er for en almindelig kritik af den danske folkerepræsentations arbejdsduelighed; det gælder i denne sal, det gælder i vore kommunalråd, det gælder i vore amtskommunale råd, det gælder overalt, hvor danske medborgere har fået en offentlig gerning til varetagelse af fælleskabets interesser betroet.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen plejer at henvise til ønsket om at tilvejebringe et regeringsdygtigt flertal. Ja, jeg har forstået det, men jeg ønsker heroverfor at sige, at forholdstalsvalgmanen een gang gennemført — og det havde vi jo reelt, før vi ændrede valgloven på dette punkt i sidste omgang — gives der ingen vej tilbage. Forsøger man, vil man komme til at erfare, at et flertal i dette ting, der ikke tilsvares af et flertal i befolkningen, ikke vil nyde den tillid, der er en forudsætning for at være regeringsdygtigt under vore breddegrader.

Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Harald Nielsen, har jo indtaget den stilling i diskussionen, at der ikke er nogen principiel forskel på de to affattelser af denne afgørende paragraf i valgloven, og han søger stadig efter et svar på, hvori denne